

Osijek to može - biti Europska prijestolnica kulture

Iz Njemačke: Žarko PLEVNIK

Do sada smo postigli dosta toga kako bismo uvjerali EU komisiju da baš Osijek treba biti nositelj EPK. Što još treba učiniti?

Kao Osječanin ili Eseker, za sada nešto dalje od svoga grada, bio sam sretan i ponosan što je moj grad dobio ulaznicu za najuži izbor natjecanja za Europsku prijestolnicu kulture 2020. godine (EPK).

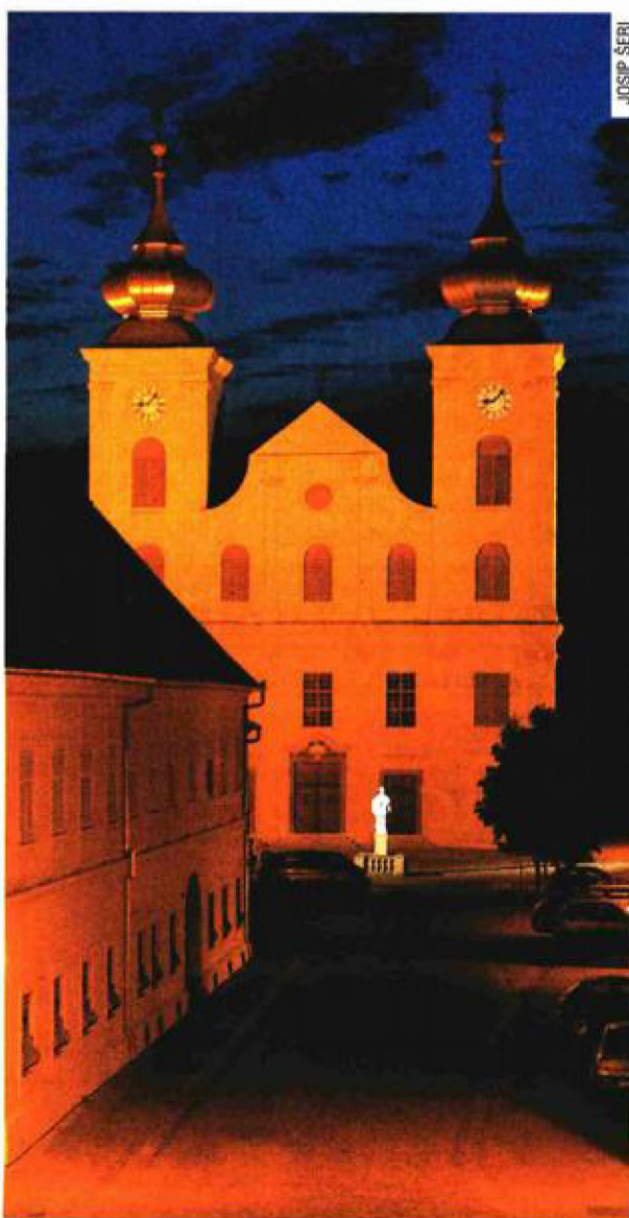
Velika je konkurencija za to prestižno mjesto. Osim Osijeka, tu su još Rijeka, Pula i Dubrovnik. Kako bi sportski novinari rekli, za sada je 3:1 za gradove s mora. Možda je to i šansa za naš grad. To je velika šansa, ali i velika obveza. Osijek to može... može bitni je slogan za ono što bismo još trebali učiniti kako bi se naša želja i ostvarila. Zasigurno se na to ne može utjecati političkim i nekim drugim pritiscima na one koji će odlučiti koji će hrvatski grad, uz jedan irski, dobiti tu laskavu titulu. Međutim, još uvijek nije sve gotovo i još uvijek je jak monitoring onih koji o tome odlučuju. Do sada smo postigli dosta toga kako bismo uvjerali EU komisiju da baš Osijek treba biti nositelj EPK. Što još treba učiniti? Mnogo toga. Jedan od jedanaest gradova prijatelja Osijeka je i Pečuh u susjednoj Mađarskoj, koji je već bio Europska prijestolnica kulture. Osječani su s njihovim prijateljima u Pečuhu o postupku, idejama i realizacijama tako zahtjevnog projekta već razgovarali. Njihovo iskustvo dragocjeno je za naš projekt. Ovih sam dana vidio na TV ekranima kako neki od gradova kandidata polako, ali konstantno predstavljaju svoje prednosti kao grada kulture i kulturne baštine. Naši "konkurenti" su gradovi s bogatom poviješću i imenima koja se nalaze dobrano u ušima europskih građana, pa tako i onih koji odlučuju o imenovanju prijestolnice kulture. Ali ni imena Osijek, Essek, Mursa i višestoljetna povijest našega grada nisu nepoznanica u kulturnoj javnosti. Hadrijanov most, obrambena utvrda Tvrde, most Sulejmana Veličanstvenoga, rimski limes i još brojne druge povijesne činjenice Osijek svrstavaju u red važnih povijesnih gradova. Osječko Hrvatsko narodno kazalište

jedno od prvih na ovim prostorima, galerije likovnih i primijenjenih umjetnosti, muzeji, Arhiv, knjižnice, Dječje kazalište, ali i osječka hortikultura predivnih parkova i šetnica, drvoreda i rijeke Drave, također su dio te baštine kojom se ponosimo. Na gradskim ocima je važna odluka što učiniti i nadalje kako bi u ovim novčano škrtim i siromašnim vremenima dodali još poneki plus kako bi Osijek bio taj koji će se ovjenčati titulom Europske prijestolnice kulture.

Godine baroka i secesije ostavile su značajan trag u Osijeku. Gledajući fasade zgrada na Aveniji ili u osječkom Donjem gradu, možemo vidjeti da su podosta oronule. Uništene vremenom, ali i ratnim

granatiranjem grada, pa prešle u privatno vlasništvo, čekaju neka bolja vremena kako bi se obnovile. Vlasnici novca nemaju, grad više nije vlasnik, i tako u krug. Pokušaji pronalazanja samo tog dijela očuvanja kulturne baštine zasigurno bi u očima promatrača iz EU dobro došle u konačnoj odluci. Za to bi se mogla koristiti i sredstva iz Europske unije jer je riječ o zaštiti kulturnih dobara. Naša Osječanka u EU parlamentu može u tome puno pomoći. Svoj udio u ostvarenju zacrtanog plana mogu dati i osječki slikari, kipari, pisci, umjetnici svih vrsta, sveučilištarci... jednom riječju sve građanke i građani Osijeka. Briga za grad nije briga samo ponekih, već je to briga svih nas. Osijek je bio i

ostaje multikulturalna, multinacionalna i multikonfesionalna sredina, u kojoj je briga za povijesno i kulturno blago svih od vrlo velike važnosti i značaja. Mišljenja sam da u svemu tome svoj interes trebaju i moraju imati i velike i male tvrtke koje se nalaze u Osijeku. Nije samo promidžba oglašavanje na radiju, TV-u ili u tisku. Tvrtke kao što su Saponia, Kandid, Meggle, Pivovara i druge u gradu mogu na sebe preuzeti dio obnove gradskih pročelja ili dijelova drevne Tvrde. Na taj će način i oni biti indirektno uključeni u Europsku prijestolnicu kulture. A kada Osijek to i bude, onda su tu i mediji koji će te postupke i zabilježiti. Tako bi gospodarstvo pomoglo kulturi i obrnuto. Zato već danas, ne sutra, treba o tome razgovarati i dogovarati. Jer ako Osijek i ne bude izabran za Europsku prijestolnicu kulture, zauvijek ostaje sve ono što se dobro učinilo za grad i njegove građane. Znam da u gradu postoji jedna koordinacija koja je do sada puno toga učinila kako bi se Osijek probio među četiri kandidata. Znam da su predstavljeni neki projekti i planovi. No, dopustite mi da kao Osječanin, koji neizmerno voli svoj grad, ovim tekstom i prijedlozima i sam pripomognem ostvarenju konačnog cilja. U Osijeku ima medijskih kuća koje nam u svemu tome mogu pomoći. Prilozi koje bi trebalo snimiti, napisati, fotografirati i konstantno objavljivati mogli bi senzibilizirati širu javnost, ali i pokazati onima koji odlučuju da radimo i dalje i da nismo stali na prvoj stepenici. Ako se već ne možemo probiti u medije na državnoj razini, možemo to učiniti na lokalnoj i regionalnoj. Osijek kao EPK nije važan samo za sam grad nego i mnogo šire. Ovog trenutka za Slavoniju i Baranju, a sutra za cijelu Hrvatsku. Ima Dubrovnik svoje zidine, ima Pula svoju Arenu, ima Rijeka svoje prednosti. Osijek uz sve to ima i ljude koji imaju dušu i koji mogu istaknuti to bogatstvo i raznolikost, kao i zajedničke kulturne aspekte Europe te pridonijeti zbližavanju europskih naroda i njihovu boljem međusobnom razumijevanju. Osijek to može. ■

JOSIP ŠERI